

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/191/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419203066
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8419203066.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej : V. S., K.. XX.XX.XXXX, S. S.K. XXXX/XX, XXX XX S., o zaplatenie 2.275,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 481,88 eur a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 316,88 eur od 04.04.2017 do zaplatenia z a s t a v u j e.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

IV. Žalobcovi sa v r a c i a súdny poplatok za žalobu vo výške 22,30 eur, a to prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica.

odôvodnenie:

1. Žalobca, ktorým pôvodne bola obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 22.10.2019 domáhal zaplatenia sumy 2.275,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.275,70 eur od 04.04.2017 do zaplatenia, to všetko titulom nesplateného úveru. V odôvodnení žaloby uviedol, že na základe zliúčenia je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá so žalovanou uzatvorila dňa 05.08.2015 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX na základe ktorej poskytla žalovanej pôžičku vo výške 3.000,-eur s tým, že pôžičku mala splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 86,55 eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 5.193,-eur. Tvrdil, že do dňa podania žaloby žalovaná na vrátenie pôžičky zaplatila iba sumu 1.864,74 eur a keďže porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku jednotlivými splátkami riadne a včas, dňa 26.01.2017 ju pôvodný žalobca vyzval listom - predžalobnou upomienkou k úhrade dlžných splátok a upozornil ju, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Keďže k úhrade dlžných splátok podľa tvrdenia v žalobe nedošlo, dňa 19.03.2017 veriteľ úver zosplatiť, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 29.03.2017 - oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom žalovaná dlžné splátky neuhradila a jej dlh ku dňu podania žaloby po započítaní nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 79,92 eur predstavuje 2.275,70 eur. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe, k zosplateniu došlo v súlade s článkom 12.2 zmluvných podmienok, po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke bola podľa žalobcu len najstaršou omeškanou splátkou, avšak neurčovala začiatok plynutia premlčacej doby.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke a Zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky).

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že bola v tom, že úver splatila, ak sa pamätá, prišlo jej aj také potvrdenie. Uviedla, že ak by tomu tak nebolo, do výšky toho čo si požičala je ochotná úver doplatiť, ale len v primeraných splátkach, keďže je na rodičovskej dovolenke a jej príjmy neumožňujú jej zaplatiť to naraz.

4. Uznesením zo dňa 15.06.2020 č.k.10Csp/191/2019-62 súd vyhovel návrhu žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom sporu z pôvodného žalobcu na obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto IČO: 35 831 154 a pripustil aby vstúpila do konania na miesto žalobcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2020 a súd tak ako so žalobcom ďalej konal s obchodnou spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., (ďalej len „žalobca“).

5. Písomným podaním súdu doručeným dňa 23.07.2020 žalobca oznámil, že v zmysle výzvy súdu (v ktorej bol upozornený na povinnosť súdu skúmať podľa § 54a Občianskeho zákonníka, či nie je tu prekážka vymáhania práva v podobe jeho premlčania) netrvá na žalobe v časti premlčaného nároku, preto čo do zaplata sumy 236,96 eur a 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 236,96 eur od 04.04.2017 do zaplata berie žalobu späť. Zároveň oznámil, že z dôvodu úhrady sumy 50,-eur žalovanou dňa 24.09.2019 a sumy 10,-eur dňa 21.11.2019 berie žalobu späť aj čo do zaplata sumy 60,-eur a späť ju berie aj pokiaľ ide o zaplata zmluvných pokút a poplatkov v sume 79,92 eur. Po tomto čiastočnom späťvzatí žaloby domáhal sa na žalovanej zaplata sumy 1.898,82 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.958,82 eur od 04.04.2017 do 24.09.2019, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.908,82 eur od 25.09.2019 do 21.11.2019, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.898,82 eur od 22.11.2019 do zaplata a náhrady trov konania.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na ktoré sa nedostavil predvolaný právny zástupca žalobcu. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčast' na pojednávaní, o jeho odročenie nežiadal. Pred pojednávaním zároveň súdu oznámil, že žalovaná v období od 24.07.2020 do 16.10.2020 vykonala ďalšie úhrady vo výške spolu 105,-eur, preto čo do zaplata tejto sumy berie žalobu späť a navrhuje konanie v rozsahu späťvzatia žaloby zastaviť.

7. V súlade s ust. § 180 CSP súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávanie v zmysle § 183 a § 184 CSP.

8. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom, ku ktorému došlo po doručení žaloby žalovanej súd pristúpil k rozhodnutiu o tomto čiastočnom späťvzatí žaloby (§ 145 ods. 2 a 3 CSP).

9. Postup súdu nasledujúci v prípade, ak žalobca svoju žalobu vezme v priebehu konania sčasti späť upravuje § 145 CSP.

10. Podľa § 145 ods.2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

11. Podľa § 146 ods.1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

12. Vzhľadom k tomu, že žalobca svoju žalobu vzal sčasti späť skôr, než sa začalo pojednávanie, postupujúc podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP súd v prvom výroku rozsudku konanie v rozsahu späťvzatia žaloby žalobcom bez ďalšieho zastavil.

13. Predmetom posúdenia tak po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobcom ostal nárok žalobcu na zaplata sumy 1.793,82 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.958,82 eur od

04.04.2017 do 24.09.2019, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.908,82 eur od 25.09.2019 do 21.11.2019, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.898,82 eur od 22.11.2019 do 24.07.2020, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.873,82 eur od 25.07.2020 do 31.08.2020, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.848,82 eur od 01.09.2020 do 30.09.2020, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.823,82 eur od 01.10.2020 do 16.10.2020, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.793,82 eur od 17.10.2020 do zaplattenia a na náhradu trov konania.

14. Žalovaná na pojednávaní vyjadrila sa tak, že bola na materskej dovolenke, nemala financie na úhradu splátok vo výške ako boli predtým s tým, že od Slovenskej požičovne mala až 3 úvery. Úhrady ktoré realizovala pred pojednávaním boli potom, čo im telefonovala že nemôže splatiť dohodnutú splátku, chceli od nej 30,-eur mesačne, nakoniec súhlasili so splátkou 25,-eur na všetky tri úvery. Uviedla, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo jej doručené, pri uzavretí zmluvy pýtali sa jej na jej pomery, na jej príjem.

15. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných podaní žalobcu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovanou namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sama žalovaná žiadne dôkazy nenavrhol a zistil tento skutkový stav:

16. Z obsahu zmluvy zo dňa 05.08.2015 (čl. 78 spisu) súd zistil, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaná uzavreli písomnú zmluvu označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere, zmluva o poskytnutí najľahšej pôžičky“, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanej vo výške 3.000,-eur. Žalovaná mala tento úver podľa zmluvy splatiť 60 mesačnými splátkami vo výške spolu 86,55 eur splatnými vždy k 20.dňu v mesiaci počnúc splátkou splatnou dňa 20.09.2015, pričom v zmluve je uvedené, že celková čiastka je 5.193,-eur, celkové náklady spotrebiteľa že sú 2.193,-eur a pri údají o termíne konečnej splatnosti je uvedené 8/2020. V zmluve je uvedené, že RPMN je 27 %, fixná ročná úroková sadzba 27 % a priemerná hodnota RPMN 18,24 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedené splácanie bezhotovostným prevodom.

17. V zmysle čl. 12 bodu 12.2 Zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplattenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

18. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve žalovanej číslo XXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že sú tam zaznamenané dátumy a výška úhrad splátok úveru žalovanou z ktorých vyplýva, že v období od 20.09.2015 (deň splatnosti prvej splátky podľa zmluvy) do dňa 19.03.2017 (deň predčasného zosplatenia úveru) bolo žalovanej predpísaných k zaplatteniu spolu 18 splátok po 86,55 eur. Žalovaná v uvedenom období uhradila len 11 splátok po 86,55 eur (z toho prvé tri splátky jednou súhrnnou platbou vo výške 259,65 eur) a uhradila aj časť dvanástej splátky vo výške 22,69 eur. Pri dátume 19.03.2017 je tam zaznamenané zosplatenie úveru. Po zosplatení úveru uhradila žalovaná odo dňa 26.09.2017 do dňa 28.08.2019 v splátkach rôznej výšky sumu 890,-eur. K zosplateniu spotrebiteľského úveru pristúpil právny predchodca žalobcu podľa tohto prehľadu dňa 19.03.2017 pred splatnosťou splátky splatnej 20.03.2017. Do zosplatenia teda žalovaná z predpísanej sumy 1.557,90 eur uhradila sumu 974,74 eur. Po zosplatení žalovaná uhradila 890,-eur, celkovo teda zaplatila sumu 1.864,74 eur.

19. Listom označeným ako „predžalobná upomienka“ zo dňa 26.01.2017 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil, že na zmluve číslo XXXXXXXX eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 496,61 eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.03.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2016, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalobca preukázal doručovanie uvedenej písomnosti žalovanej doručenkou zo dňa 07.02.2017. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 29.03.2017 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil, že nakoľko neuhradila dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas, jej dlh z úverovej zmluvy číslo XXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz s tým, že dlžná suma predstavuje 3.086,18 eur. Žalovaná pred súdom sama potvrdila, že obdržala toto oznámenie.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (05.08.2015) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

22. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

23. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

24. Podľa § 11 ods. 1 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

25. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premĺčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať. Premĺčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremĺčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

29. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premĺčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premĺčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

31. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018 premĺčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premĺčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premĺčaní vedel.

32. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

33. Obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovanou bola obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Žalovanej úver nebol poskytovaný na účel výkonu podnikania či povolania, zo samotného označenia zmluvy je zjavné, že sa jednalo o spotrebiteľský úver. Niet tak pochyb, že žalobca v danom prípade žalobou uplatnil právo na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

34. V okolnostiach prípadu súd mal za medzi stranami nesporné, že dňa 05.08.2015 žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o spotrebiteľskom úvere a tento aj čerpala, čo vyplýva ako z prehľadu splátok predloženého žalobcom tak aj zo skutočnosti, že čerpanie úveru žalovaná nespochybňovala.

35. Vychádzajúc zo žalobcom predložených listinných dôkazov súd žalobu má za nedôvodnú v celom rozsahu, lebo žalobca podal ju po uplynutí premĺčacej doby. Pre úplnosť treba uviesť, že i keby ju podal včas, i tak by jej nebolo možné celkom vyhovieť, lebo v prípade žalovanej poskytnutého úveru jednalo sa pre nesprávne uvedenú RPMN o bezúročný a bezpoplatkový úver. No i keby sa nejednalo o bezúročný úver, i tak by nebolo podľa názoru súdu možné priznať žalobcovi žiadne úroky, pre rozpor dojednaní o ich výške s §39 Občianskeho zákonníka.

36. Vzhľadom na začatie súdneho konania dňa 22.10.2019 (doručenie žaloby súdu), t. j. po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (5.12.2018), bolo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s vyššie citovaným § 879v Občianskeho zákonníka povinnosťou súdu aj ex offio skúmať, či v danom prípade žalobca uplatnil na súde pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľského vzťahu predtým, ako došlo k jej premĺčaniu. Uvedené jasne potvrdzuje zámer zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu č. 343/2018 Z. z., z ktorej vyplýva, že prijatá právna úprava zavádza osobitnú úpravu uplatňovania premĺčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarcu za opodstatnené, aby sa po uplynutí premĺčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premĺčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premĺčalo. Významom inštitútu premĺčania nie je automatické oslobodenie

dlužníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlužník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi. Zároveň sa vylučuje kondikcia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlužníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Táto právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

37. Z čl. 12 bodu 12.2 zmluvy vyplýva žalobcovi (resp. jeho právnomu predchodcovi) právo žiadať od žalovanej ako klienta zaplatenie celej pohľadávky, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

38. Opísaná dohoda zmluvných strán o práve dodávateľa predčasne zosplatiť poskytovaný spotrebiteľský úver podľa názoru súdu rešpektuje limity dané v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, na ktoré aj priamo text zmluvy odkazuje.

39. Žalobca v žalobe neuviedol, k akému konkrétnemu dňu bola splatná splátka, pre nesplnenie ktorej sa tu stal zročným celý dlh. Súd vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad, predžalobnej upomienky a oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru za splátku, od zročnosti ktorej bolo tu treba v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka počítať začiatok plynutia premlčacej doby považoval prvú neuhradenú splátku, teda splátku splatnú v auguste 2016 (konkrétne dňa 20.8.2016) a preto žalobu súdu doručenú až dňa 22.10.2019 mal za podanú po uplynutí premlčacej doby.

40. Vychádzajúc z obsahu zmluvy zo dňa 05.08.2015 mala žalovaná prvú splátku zaplatiť dňa 20.09.2015 a ďalšie potom vždy k 20. dňu toho ktorého ďalšieho mesiaca až do augusta 2020. Do dňa 19.03.2017, kedy došlo k predčasnému zosplateniu úveru žalovaná zaplatila 11 splátok po 86,55 eur a časť 12-ej splátky vo výške 22,69 eur, v celom rozsahu teda uhradila splátky splatné od 20.09.2015 do 20.07.2016, pričom zo splátky splatnej dňa 20.08.2016 uhradila len 22,69 eur. Teda prvou splátkou nezaplatenou riadne a včas je splátka splatná dňa 20.08.2016.

41. Žalovaná do predčasného zosplatenia úveru uhradila v celom rozsahu len 11 splátok, keďže sumu 890,-eur hradila až po predčasnom zosplatení úveru, teda potom, čo stratila výhodu splátok a teda touto sumou realizovala už čiastočnú úhradu svojho v celom rozsahu zročného dlhu. Preto nie je možné sumu 890,-eur hradenú žalovanou v splátkach počnúc až odo dňa 26.09.2017, teda dávno po strate výhody splátok považovať za úhradu splátok splatných pred stratou výhody splátok len preto, že je to pre žalobcu z pohľadu posúdenia premlčania výhodné.

42. Zo žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad jasne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou 20.08.2016 a rovnako tak aj s nasledujúcimi splátkami splatnými 20.09.2016, 20.10.2016, 20.11.2016, 20.12.2016 a 20.01.2017. Žalovanej bola dňa 26.01.2017 právnym predchodcom žalobcu zasielaná výzva - predžalobná upomienka na zaplatenie splátok vo výške 496,61 eur. Suma 496,61 eur pozostáva z celých piatich nezaplatených splátok (5x 86,55 eur sa rovná 432,75 eur) a z časti šiestej nezaplatenej splátky vo výške 63,86 eur, teda uvedená suma zodpovedá práve splátkam splatným dňa 20.08.2016 (z ktorej neuhradená bola suma práve 63,86 eur), dňa 20.09.2016, dňa 20.10.2016, dňa 20.11.2016, dňa 20.12.2016 a dňa 20.01.2017. V predžalobnej upomienke je uvedené, že ak do 05.03.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2016, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Avšak pre posúdenie, nesplnenie ktorej splátky bolo skutočne dôvodom využitia práva veriteľa požadovať predčasné splatenie úveru rozhodujúci je obsah oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z ktorého ale vôbec nevyplýva, že k zosplateniu dochádza práve kvôli nezaplateniu splátky splatnej až v novembri 2016. Je tam totiž uvedené, cit.“ nakoľko ste dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne

a včas neuhradili, týmto Vám oznamujeme, že Váš dlh z úverovej zmluvy č. 7154654 sa stal splatným v celom rozsahu naraz.“

43. Predčasne zosplatiť úver nie je povinnosťou, ale právom veriteľa. Ak by sa však toto právo rozhodol uplatniť (za splnenia podmienok podľa § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka) nie už v súvislosti s prvou omeškanou splátkou, ale až v súvislosti s niektorou ďalšou, či ďalšími (keďže žalobca tu pri preukázanom omeškaní žalovanej už so splátkou splatnou v auguste, septembri a októbri 2016 tvrdí, že rozhodol sa veriteľ predčasne zosplatiť úver až pre nezaplatenie splátky splatnej v novembri 2016), potom by to musel jednoznačne preukázať, čo sa tu nestalo. Ak v predžalobnej upomienke upomínal veriteľ žalovanú k plneniu šiestich splátok (vo výške 496,61 eur splatných od augusta 2016 do januára 2017) a v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru výslovne uviedol, že práve nesplnenie dlžných splátok (t.j. použité množné číslo) v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke je dôvodom splatnosti celého dlhu, potom nie je preukázané, že až novembrová splátka bola dôvodom zosplatenia celého dlhu a preto súd vychádzal zo zročnosti prvej neuhradenej splátky uvedenej v predžalobnej upomienke a v oznámení o zosplatení úveru, ktorou tu bola splátka splatná dňa 20.08.2016. Podľa podmienok stanovených samým veriteľom (viď článok 12 bod 12.2 zmluvných podmienok) pre vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru stačí omeškanie s čiastočným plnením jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, čo splátka splatná v auguste 2016 spĺňa, keďže zaplatené z nej bolo len 22,69 eur a nezaplatené 63,86 eur.

44. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019 ktorý žalobcovi musí byť dobre známy, keďže aj v tam súdnej veci bol žalobcom, kde krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premičacia doba podľa §103 OZ.“

45. Keďže tu právny úkon ktorým došlo k zosplateniu celého dlhu neobsahuje identifikáciu konkrétnej jednej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu, ale uvádza že dôvodom zosplatenia je neuhradenie dlžných splátok v zmysle predžalobnej upomienky, ktorá vyzývala žalovanú na plnenie až šiestich dlžných splátok (prvou bola splátka splatná v auguste 2016), potom súd má za nepreukázané, že k zosplateniu došlo až pre novembrovú splátku.

46. Súd navyše poukazuje na to, že v žalobe žalobca sám výslovne uviedol, že v predžalobnej upomienke upozornil žalovanú, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Najstaršou omeškanou splátkou v tom čase bola práve splátka splatná v auguste 2016 a nie splátka splatná v novembri 2016. V žalobe súčasne žalobca uviedol, že k zosplateniu došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením, ktorou opäť nie je splátka splatná v novembri 2016, ale až vo februári 2017. Ak sa má predísť stavu, že žalobca by si až v súdnom konaní účelovo identifikoval a prispôboval splátku, nesplnenie ktorej bolo dôvodom zročnosti celého dlhu, a ktorá teda v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka je relevantná pre plynutie premičacej doby celého dlhu, potom treba vychádzať z toho, či žalobca preukázal, že v právnom úkone-zosplatení identifikoval ako nesplnenú práve takú splátku ktorú tvrdí (tu novembrovú), a keďže tu samotné oznámenie o zosplatení nehovorí nič o novembrovej splátke, ale hovorí o dlžných splátkach podľa predžalobnej upomienky, kde sa uvádzalo šesť splátok počnúc splátkou splatnou v auguste 2016, potom súd za splátku zročnosť ktorej je relevantná pre plynutie premičacej doby v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka považoval splátku splatnú dňa 20.08.2016.

47. Súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici vyslovený v rozsudku, ktorý sa rovnako týkal žalobcu, a to v rozsudku zo dňa 13.09.2018 sp.zn.16Co/95/2018. Ten okrem iného poukázal na to, že cit.“ Aj v komentári: Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký komentár. Bratislava, Eurokódex, 2011, strana 1654 je uvedené: „Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka o strate výhody splátok je modifikované do vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach. Podľa § 53 ods. 8 (pozn. v súčasnosti ide o ods. 9 §-u53 OZ), platí, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplatenie celého zvyšku pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Aj ďalší komentár výslovne uvádza, že možnosť zosplatiť úver sa vzťahuje na prvú splátku, s

ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako 3 mesiace (viď Števček, Dulák, Bajánková, Fečík, Sedláčko, Tomašoviča kol., Občiansky zákonník /I. a II. zväzok, 1. vydanie, 2017, Nakladateľstvá C. H. Beck: „Vo vzťahu k samotnej dikcii ustanovenia ods. 8 zákonodarca hypotézu právnej normy ustalať s ohľadom na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach a teda je zrejme, že spravidla pôjde o peňažné plnenie, ktoré spotrebiteľ realizuje postupnými platbami podľa dohody s dodávateľom. Vo všeobecnosti sa nedá vylúčiť, že uvedené ustanovenie môže byť aktuálne aj v prípade nepeňažného plnenia, čo sa podáva aj zo všeobecnej dikcie § 565 OZ. Podstatné však je to, že ide o prípad plnenia v splátkach ako výhodu, ktorou disponuje spotrebiteľ pri plnení záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy. Zákonodarca pre konanie dodávateľa a jeho právo vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky, a tým na strane spotrebiteľa privodiť stav straty výhody splátok stanovil kumulatívne zákonné podmienky pozostávajúce z oddialenia výkonu práva dodávateľa a súčasne jeho pozitívneho konania smerujúceho k včasnému upozorneniu na uplatnenie svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V poradí prvá z kumulatívnych zákonných podmienok ustanovuje, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Možno považovať za pozitívne, že zákonodarca opustil počet splátok, s ktorými má byť spotrebiteľ v omeškaní a podmienku koncipoval vzhľadom na konkrétnu lehotu a plynutie času od omeškania so splátkou. Ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Vzhľadom na povahu dikcie treba ods. 8 vykladať spôsobom, že dodatočné uhradenie omeškanej splátky spotrebiteľom oneskorene konzumuje právo dodávateľa na jednorazové zosplatenie pohľadávky. Tento právny záver možno odobriť aj vzhľadom na dikciu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá rovnako časovo limituje právo dodávateľa vykonať jednorazové zosplatenie pohľadávky. Keďže ustanovenie ods. 8 malo predstavovať výhodnejší právny režim oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa ods. 8 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie s (prvou) splátkou trvá. Ak uvádzame prvú splátku, máme tým na mysli aj každú ďalšiu splátku, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka napr. v prípade, ak sa spotrebiteľ omešká s tromi po sebe idúcimi splátkami, rozhodujúca bude v poradí prvá omeškaná splátka.“). Uvedený komentár zodpovedá aj princípom formálnej logiky, ktorej by však nezodpovedal výklad, podľa ktorého by veriteľ v prípade, ak by bol spotrebiteľ v omeškaní s piatimi splátkami, ako tomu bolo aj v prejednávacom prípade, keď k okamihu zosplatenia bol v omeškaní so splátkami za mesiac júl, august, september, október a november 2014, pristúpil k zosplateniu úveru kvôli omeškaniu spotrebiteľa poslednou, či predposlednou alebo predpredposlednou z nich a to v čase, keď spotrebiteľ s týmito nebol v omeškaní ešte 3 mesiace.“.

48. V tu posudzovanom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k platnému zosplateniu spotrebiteľského úveru dňom 19.03.2017, o čom bola žalovaná informovaná listovou zásielkou z 29.03.2017, čo malo vplyv aj na ustálenie počiatku plynutia premlčania uplatneného nároku. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je úpravou špeciálnou (lex specialis), ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Prednosť má teda právna úprava zakotvená v druhej vete §-u 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej je počiatok plynutia premlčacej doby viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka bude potom vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namiesto, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje (rovnako závery občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici konaného dňa 20.03.2019). V zmysle § 103 druhej vety OZ ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatil (lehota na splnenie celého predčasne zosplateného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ), v danom prípade splátky splatnej dňa 20.08.2016. Súd teda zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 20.08.2016.

49. Koniec koncov, uvedené posúdenie premlčania už nemôže byť pre žalobcu nijako nové či prekvapivé. Majúc na pamäti princíp právnej istoty v právnom štáte súd poukazuje napr. na iný spor žalobcu, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 22Co/161/2018. Tam žalobca v odvolacom konaní argumentoval okrem iného tým, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, ako ustálil súd prvej inštancie, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/228/2016-74, ktorý totožné posúdenie začatia plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ pre celý zosplatnený úver od splatnosti prvej omeškanej splátky v inej právnej veci, označil za neprípustné. Krajský súd v Prešove však v predmetnom rozsudku odvoláciu argumentáciu žalobcu odmietol.

50. Obdobne nesúhlasnú argumentáciu žalobcu k takému posúdeniu premlčania odmietol Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp.zn. 16Co/95/2018. Poukazujúc na viaceré komentáre k Občianskemu zákonníku tam krajský súd uviedol, že taký výklad zodpovedá aj princípom formálnej logiky, ktorej by však nezodpovedal výklad žalobcu, podľa ktorého by veriteľ pri omeškaní s viacerými splátkami pristúpil k zosplatneniu úveru kvôli omeškaniu spotrebiteľa s poslednou, či predposlednou z nich a to v čase, keď spotrebiteľ s týmito nebol v omeškaní ešte 3 mesiace.

51. Súd pripomína, že aj v tu súdnej veci, aj z formulovania predžalobnej upomienky v spojení s úkonom zosplatnenia je treba uzavrieť, že veriteľ pristúpil k zosplatneniu preto, že dlžník sa dostal do omeškania už so splátkou splatnou v mesiaci august 2016 po viac ako 3 mesiace a že dlžníka na možnosť zosplatnenia výslovne upozornil vo vzťahu k šiestim splátkam, pričom prvou z nich bola práve táto splátka. Preto je zrejmé, že s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti splátky za mesiac august 2016, teda uplynula v auguste 2019 zatiaľ čo žaloba bola podaná až dňa 22.10.2019, teda až po jej uplynutí.

52. V súvislosti so záverom, že trojročnú premlčaciu dobu je potrebné počítvať už od zročnosti tejto prvej nezaplatenej splátky a že účelom ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby v čas využil svoje právo na zosplatnenie úveru súd dáva do pozornosti žalobcu tiež napr. jeho samého sa týkajúce právoplatné rozsudky Okresného súdu Prešov sp.zn. 11Csp/101/2019 alebo 32Csp/137/2019. Aj dané súdy v uvedených rozhodnutiach formulovali jasný názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Zákonodarca totiž jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol odkedy plynie premlčacia doba pri zosplatnení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nespĺnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru.

53. Obdobne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.4.2019, sp. zn. 2Co/148/2018. Tam tento uviedol, cit „Je potrebné zdôrazniť, že v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynú teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu, len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nespĺnenej splátky (§ 103 OZ), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva § 565 OZ (do pozornosti napr. rozsudok KS Trnava sp. zn. 9Co/288/2016). Ustanovenie § 53ods. 9 OZ dopadá na poslednú vetu § 565 OZ tak, že upravuje, odkedy môže dodávateľ toto právo uplatniť. Keďže v danej veci ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, aplikáciu § 565 OZ bolo potrebné uskutočniť v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ. Nebolo sporné medzi stranami sporu, že dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatnenie bola splátka najneskôr splatná 20.2.2013, nasledujúcim dňom začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, v závislosti od čoho súd prvej inštancie s poukazom na okamih doručenia žalobného návrhu správne posúdil uplatnený nárok žalobcu ako premlčaný.“

54. Rovnako posúdil premlčanie Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 16Co/34/2018, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 27Co/315/2017, alebo zo dňa 26.3.2018, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 11Co/59/2019. Súd

poukazuje aj na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.41Co/69/2019 v ktorom tento uviedol, cit.“ Odvolací súd sa taktiež stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že došlo k premlčaniu pohľadávky žalobcu. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na ustanovenie § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, v ktorom sa uvádza, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia je teda zrejmé, že zákon viaže začiatok premlčacej na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, má dodávateľ povinnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka čakať s uplatnením práva na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, čo však nič nemení na skutočnosti, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade počíta odo dňa zročnosti omeškanej splátky. Je pravdou, že takouto právnou úpravou zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu o tri mesiace, keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka s danou splátkou dodávateľ nemôže zosplatiť celý dlh, pretože by tým porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak, premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, ale len za predpokladu, že takto stanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda, že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. k podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva.“

55. Súd konštatuje, že veriteľ mal dostatok času uplatniť svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplateného dlhu na súde. V danom prípade žalobca nepreukázal, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 20.11.2016, súd preto vychádzal z dátumu zročnosti prvej nesplnenej splátky pre ktorú mohol byť úver predčasne zosplatený (20.08.2016) a preto je nárok premlčaný a takýto nárok v zmysle § 54a OZ nie je možné vymáhať, a preto súdu nezostávalo nič iné ako žalobu veriteľa, ktorou sa domáhal premlčaného práva, zamietnuť. Žalobca doručil na súd žalobu až dňa 22.10.2019, potom je potrebné konštatovať, že v danom prípade žalobca v konaní uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhaniu bráni § 54a Občianskeho zákonníka a v súdnom konaní ho preto nemožno priznať.

56. Na základe uvedeného žaloba musela byť súdom zamietnutá pre premlčanie uplatneného nároku.

57. Navyše medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru patrí v zmysle § 9 ods.2 písm. i) a k) ZoSÚ aj uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere správne uvedenie týchto náležitostí neobsahuje. Čo sa týka RPMN, v zmluve sice je uvedený údaj o RPMN (27 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (pri výške úveru 3.000,-eur, splátke bez poistenia 86,55 eur, počte splátok 60 a celkovo splatnej sume 5.193,-eur) tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 25,98 %, pričom ako výška ročnej úrokovej sadzby je tam uvedená hodnota 27 %, teda vyššia ako RPMN, a tak je zrejmé, že nesprávne je uvedený buď údaj o RPMN alebo o ročnej úrokovej sadzbe nakoľko tá logicky nemôže byť vyššia ako RPMN. Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejmé aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, pričom aj z § 4 zákona - poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods.1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa

58. No i keby sa nejednalo o bezúročný úver, i tak by nebolo podľa názoru súdu možné priznať žalobcovi žiadne úroky.

59. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

60. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

61. V zmysle zmluvy bol úver žalovanej poskytnutý pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 27 %.

62. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v auguste 2015 činil taký úrok v priemere 11,53 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi stranami v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami pri obdobných úveroch.

63. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

64. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

65. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 a § 41 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odpłaty neplatným právnym úkonom.

66. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

67. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

68. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľ v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014.

69. I keď súd nepopiera a rešpektuje skutočnosť, že výška úrokov u nebankových subjektov, akým bol aj pôvodný veriteľ je logicky vyššia ako obvyklé bankové úroky vzhľadom na ich vyššie podnikateľské

riziko, to neznamená, že výška úrokov či inej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť u nebankového subjektu neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne presahujúca tieto bankové úroky, ako je tomu v prípade predmetnej úverovej zmluvy. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 39 a § 41 Občianskeho zákonníka). A keďže z absolútne, od počiatku neplatného dojednania nemohlo vzniknúť právo ani na časť úrokov, súd nemohol žalobcovi priznať ani časť požadovaných úrokov.

70. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

71. Preto aj v prípade, že by žaloba nebola podaná po uplynutí premlčacej doby, čo ale bola, by žalobcovi nebolo možné priznať nič nad rámec rozdielu medzi skutočne poskytnutými a doposiaľ vrátenými peňažnými prostriedkami. Vzhľadom na premlčanie však súd musel žalobu žalobcu po jej čiastočnom späťvzatí zamietnuť v celom rozsahu.

72. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP v spojení s § 256 ods.1 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že v časti bolo konanie zastavené, z toho čo do zaplatenia sumy 115,-eur procesným zavinením žalovanej (plnením po podaní žaloby, pričom späťvzatá z dôvodu úhrady bola aj suma 50,-eur, avšak tá bola žalovanou zaplatená ešte dňa 24.09.2019, teda pred podaním žaloby), vo zvyšku procesným zavinením žalobcu, a v ostatnej časti žaloba bola zamietnutá. Žalobcovi, ktorý uplatnil nárok na náhradu trov konania preto podľa výsledku konania nárok na ich náhradu ani v časti nevznikol, žalovaná neuplatnila náhradu trov konania, žiadne trovy konania jej zo spisu nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať, ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

73. Žalobca za podanú žalobu zaplatil súdny poplatok vo výške 136,50 eur zodpovedajúci základu 2.275,70 eur, teda pôvodne žalovanej istine. Pred prvým pojednávaním žalobca súdu oznámil, že v časti o zaplatenie istiny spolu vo výške 481,88 eur berie svoju žalobu späť, čím mu vznikol nárok na vrátenie časti súdneho poplatku zaplateného za žalobu, a tak súd v poslednom výroku rozsudku rozhodol o vrátení časti tohto poplatku.

74. Podľa § 7 ods.7 Zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov ak sa po podaní návrhu obmedzí predmet poplatkového úkonu pred prvým pojednávaním, vráti sa zodpovedajúca časť poplatku.

75. Podľa § 11 ods.3 Zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie vrátane odvolania a dovolania odmietlo alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz alebo rozkaz na plnenie.

76. Keďže žaloba bola žalobcom v časti o zaplatenie istiny 481,88 eur vzatá späť pred prvým pojednávaním, pričom sume predmetu konania, ktorá ostala čiastočným späťvzatím žaloby nedotknutá (1.793,82 eur s prísl.) zodpovedá súdny poplatok 107,50 eur, v zmysle citovaných zákonných ustanovení sa žalobcovi vracia pomerná časť ním zaplateného súdneho poplatku za žalobu prevyšujúca sumu 107,50 eur, čo po krátení o 6,70 eur v zmysle § 11 ods.4 zákona o súdnych poplatkoch činí k vráteniu časť súdneho poplatku vo výške 22,30 eur.

77. Podľa § 11 ods.10 zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v rozhodnutí o vrátení poplatku alebo preplatku sa uvedie aj označenie poplatníka a v akej výške má byť poplatok alebo preplatok vrátený. Ak je súdu známe, v tomto rozhodnutí sa uvedie aj číslo účtu, na ktorý má byť poplatok alebo preplatok vrátený.

78. Poplatníkom tu bol žalobca. Žalobca neuviedol číslo účtu na ktorý žiada vrátiť súdny poplatok.

79. V zmysle ust. § 11 ods.6 citovaného zákona poplatok bude žalobcovi po právoplatnosti tohto uznesenia vrátený prostredníctvom príslušného prevádzkovateľa systému E-KOLOK ktorým je Slovenská pošta, a.s.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.